

Jiří Suchý ve zkratce

♦ Divadelník, hudebník, textař, básník, skladatel, spisovatel, filmař, grafik, výtvarník, divadelní režisér a všestranný umělec Jiří Suchý se narodil 1. října 1931 v Plzni.

♦ Spolupracoval s Miroslavem Horníčkem, Ivanem Vyskočilem a později vytvořil autorskou dvojici s Jiřím Šlitrem. Po Šlitrově smrti se jeho hlavním divadelním partnerem stala Jitka Molavcová.

♦ V roce 1947 začal pracovat jako grafik v reklamních ateliérech Propagační tvorba, kde se seznámil s Viktorem Sodomou starším. Ten spolu se svou manželkou Vlastou hrál pro své kolegy písně převzaté ze západního rozhlasu a scházeli se i v závodním klubu Reduta na pražské Národní třídě.

♦ V letech 1952–1954 byl na vojně ve Slaném, kde zakresloval mapy. Přitom poslouchal mnichovský rozhlas a psal texty na odposlechnuté melodie. Poté se věnoval především divadlu, nejprve působil v Redutě, poté spoluzaložil Divadlo Na zábradlí. V roce 1959 založil spolu s Jiřím Šlitrem divadlo Semafor, kde působí dodnes.

♦ Napsal řadu knih, divadelních her a ve spolupráci s Jiřím Šlitrem i písniček – například: Ach, ta láska nebeská, Babetta, Blues pro tebe, Dotýkat se hvězd, Klementaj, Jó, to jsem ještě žil, Kapitáne, kam s tou lodí, Klokočí, Krajina posedlá tmou, Kočka na okně, Malé kotě, Oči sněhem zaváté, Písníčka pro Zuzanu, Pramínek vlasů, Purpura, Tak abyste to věděla, Tereza, Toulaví zpěváci, Včera neděle byla...

♦ V roce 1960 se Jiří Suchý oženil s výtvarnicí Bělou Novotnou a měli spolu syna Jakuba. V roce 1983 Běla zemřela a v roce 2006 se populární umělec oženil podruhé. Vzal si o pětadvacet let mladší Markétu, která si při studiu vysoké školy přivydělávala v Semaforu jako uvaďečka. Po šesti letech bylo manželství rozvedeno, protože si učitelka češtiny a základů společenských věd na gymnáziu přála dítě, které jí už Suchý nemohl vzhledem ke svému věku dopřát.

♦ Jiřího mladší bratr Ondřej Suchý (68) je známý spisovatel, textař, moderátor a výtvarník.

Otevřený rozhovor se zakladatelem legendárního divadla Semafor

Jiří Suchý (82) se stal už dávno za svého života legendou. Otextoval nebo složil stovky písniček, které se staly opravdovými hity a jsou dodnes stejně populární jako jeho divadlo Semafor. O svém životě i kolezích se Jiří Suchý rozprávěl v otevřeném rozhovoru.

V divadle Semafor začínal nejen Josef Dvořák (dole), ale i Karel Černoch, Petra Janů (nahore) nebo Uršula Kluková (vlevo dole).

❑ Pane Suchý, napadlo vás někdy, že ještě v osmdesáti budete veřejně vystupovat a hrát v Semaforu?

„Kdysi jsem si dal limit, že v sedmdesáti skončím, že to už bude k nekoukání. Když mi ale bylo sedmdesát, nechtělo se mi, a tak jsem to prodloužil na osmdesát. A teď ve dvaosmdesáti mám tolik závazků do budoucna, že toho také nemůžu nechat. Navíc mám na krku divadlo, a proto jsem si řekl, že dokud na mě budou chodit lidé a dokud budu chodit já, budu hrát.“

❑ Dovedete si vůbec představit, že byste odešel na penzi a už veřejně nevystupoval?

„Nedovedu. Ale zřejmě bych se s tím dovedl smířit.“

❑ Po škole jste pracoval jako grafik. Jak jste se po vojně ocitl v Redutě?

„Pracoval jsem v ateliéru Propagační tvorby a v něm byl jistý Viktor Sodom, tatínek pozdějšího rockera. Spolu jsme založili amatérskou skupinu a začali hrát v Redutě, která tehdy byla závodním klubem Propagační tvorby, takže jsme tam hráli pro kamarády a známé. Pak se to rozkřiklo a hráli jsme i pro veřejnost a potom to už jelo.“

❑ Vy jste rovněž spoluzakládal Divadlo Na zábradlí, že?

„Vždycky jsem toužil dělat divadlo po vzoru Osvobozeného divadla jako Voskovec s Werichem. Když se objevilo prázdné divadlo

Nedovedu si představit, že bych odešel na penzi.

ve zdevastovaném stavu, tak jsme ho nakonec díky panu doktorovi Vodičkovi získali. On byl tehdy nějakým hodnostářem na ministerstvu kultury, pomohl nám ho vydobýt a potom v něm byl dlouholetým ředitelem. Čtvrt roku jsme to divadlo vyklízeli, malovali a dávali dohromady. Já jsem mezitím ještě napsal hru Kdyby tisíc klarinetů, kterou se potom divadlo otevřelo.“

❑ Jak došlo k tomu, že jste v roce 1959 založil spolu s Jiřím Šlitrem divadlo Semafor?

„S panem doktorem Vyskočilem jsem ještě napsal druhou hru Faust, Markéta, služka a já a pak jsem ze Zábradlí odešel, protože jsem byl herecky naprosto neschopný. Říkal jsem si: ‚Divadlo už nikdy!‘ Vrátil jsem se do Reduty, ale mezitím Jiří Šlitr přijel z Bruselu, kde působil na světové výstavě, a přesvědčil mě, že musíme založit další divadlo, tentokrát divadlo hudební komedie.“

❑ Když za deset let, respektive 26. prosince 1969, Jiří Šlitr zemřel, byl jste rozhodnut s divadlem skončit. Co vás přivedlo k tomu, že jste svůj názor přehodnotil?

Josef Dvořák

Jiří Suchý: Josef Dvořák se urazil

Jiří Suchý se stal už před léty legendou a desky s jeho hrami ze Semaforu, písničkami nebo povídkami vycházejí dodnes.

„Pokračoval jsem proto, že jsem věděl, že bych koncem Semaforu udělal strašnou radost tehdejšímu režimu. Oni čekali na to, kdy už toho nechám, a vždycky se mě snažili nějak zbavit, tak jsem si řekl, že to ne.“

■ Jak jste po listopadu 1989 nesli zjištění, že na vás vaši kolegové a kamarádi jako Josef Dvořák nebo Jiří Císler donášeli StB?

„To jsem věděl už během jejich působení v divadle a zvykl jsem si na to. Nebylo to nic objektivního.“

■ Když jste to o nich věděl, jak jste s nimi mohl vycházet a komunikovat?

„Říkal jsem si, že jsou možná v takové situaci jako já, že je tam tahají a třeba na ně něco věděli. Já jsem měl výhodu, že na mě nic nevěděli nebo na mě nepoužívali takový nátlak. Třeba na ně tlačili, ale mávl jsem nad tím rukou. Říkal jsem si, že můj hněv by se měl obrátit spíše proti tomu estébákovi než proti těm, které se snažil zmeromocnit.“

Šimek za mnou po našem rozchodu přišel, Dvořák ne.

■ Jak vůbec došlo k tomu, že se Josef Dvořák po čase z řadového člena osamostatnil a založil si v Semaforu

svou tvůrčí skupinu?

„Bohužel to byla objednávka. Před pár lety jsem řekl, že Semafor si netrouflí zavřít, a rozhořčený čtenář mi napsal, že to je nesmysl, že si mohli troufnout cokoli. Zavřeli třeba Divadlo za branou, které bylo velice výlučné a mělo malý okruh diváků. My jsme ale byli známé divadlo od Šumavy k Tatrám, tak pro ně bylo výhodnější najít jiný způsob. Samozřejmě že kdyby chtěli, Semafor zlikvidují, ale ty písničky

Jitka Molavcová začínala v Semaforu jako zpěvačka, jež se doprovází na kytaru, a po čase se z ní stala hlavní partnerka Jiřího Suchého, kterou je dodnes.

Jiří Suchý i ve dvaosmdesáti letech denně pracuje naplno a skoro každý večer hraje v Semaforu.

Největší slávu zažil v 60. letech spolu s Jiřím Šlitrem (vlevo).

...a proto si začali skvěle rozumět, až když Ondřej dospěl.

lidé milovali po celé republice, to by jim neposloužilo. Takže dali přednost tomu, že jej rozloží zevnitř. Jitce Molavcové také nabízeli, aby odešla do Činoherního klubu nebo jestli nechce mít svoji skupinu. Odmítla to. A Pepa přijal, poněvadž víze, že bude mít svoji skupinu, byla zřejmě silnější než cokoli jiného. Před třemi lety jsem se dozvěděl od Pavla Fialy, což byl šéf Kladi-
vadla v Ústí a jeho kamarád, že jsem s tím, aby si tu skupinu založil, velice souhlasil. Já jsem se to ale dozvěděl jako hotovou věc. Byla to účelová lež.“

■ Vy jste jej po listopadu 1989 ze Semaforu vyhodil, což nesl velmi těžce. Jaké jsou vaše vztahy dnes?

„Když se vidíme, pozdravíme se, ale jinak se nevyhledáváme. Čekal jsem, že přijde po našem rozchodu, jako přišel Šimek, se kterým jsme si vše vyříkali. Dokonce jsem potom vystupoval v jeho Divadle Jiřího Grossmanna, když mě pozval. Pepa Dvořák ale prostě ne-

se věci vedení vrátili do mých rukou a po celém světě, když přijde nový šéf, vybere si lidi, se kterými chce dělat. Neviděl jsem v tom nic překvapivého, tak jsem jemu i Šimkovi poděkoval a chtěl jsem vrátit Semafor do podoby, jak jsme ho založili s Jiřím Šlitrem, aby měl stejnou poetiku, poněvadž oni už byli úplně někde jinde. Pepa Dvořák tam měl také dost přisprostlé představení a Šimek s Krampolem, to už vůbec nebyl Šimek a Grossmann. Říkal jsem si, že to teď bude

těžší, protože byli pořád velmi populární, měli možnosti v televizi a na mě se už částečně zapomínalo, ale já rád začínám a zase si něco vydobývám. Rozloučil jsem se s nimi a najednou byl oheň na střeše, co si to dovoluji, ale já jsem neustoupil a vrátil Semafor do poetiky, s níž začínal.“

■ Chodí Josef Dvořák na výročí Semaforu a přál vám třeba k osmdesátinám?

„Ne. Pozval jsem ho jako diváka, když Semafor slavil padesátku, ale vzkázal, že nepřijde. Urazil

Sourozence Jiřího a Ondřeje dělí čtrnáct let...

se, ale to je jeho problém. Já ho nechám žít, nic proti němu teď nemám a přeju mu, ať se mu daří v jeho podnikání.“

■ Byl jste někdy v jeho divadle na představení?

„Nebyl. Do divadla se dostanu dost málo, poněvadž velice často hraju. A když už jdu, tak chodím do Činohráku, do Dlouhé nebo do Dejvického, prostě do divadel, která mi něco dají.“

■ V Semaforu vznikla spousta převykových nebo hereckých hvězd. Kterých objevů si ceníte nejvíc osobně?

„Těžko bych z nich vyloupil jednoho. Bylo to od Pilarové, Matušky, Gotta až po Leonu Machálkovou nebo Annu K. A i dnes tam pořád máme talentované lidi, o kterých bude brzy slyšet nebo už se o nich slyšet začíná, jako je třeba Lucka Černíková, která už hraje v seriálech i ve filmu.“

■ Jak jste přišel na nápad udělat ze zpěvačky Jitky Molavcové komičku?

„Ona ji ze sebe udělala sama. My jsme to vůbec netušili. Mysleli jsme si, že je to křehká květinka drnkající na kytaru, která má takový svůj půvab, ale když jsme začali zkoušet Kytici, zjistili jsme, že je pěkně trhlá. Najednou rozbalila takový arzenál nápadů a byla tam úplně jiná bytost. Takže my jsme potom jenom po té nabídce skočili.“

■ Mimo hraní v divadle jste napsal řadu divadelních her, knížek a stovky textů písniček. Kolik hodin denně pracujete?

„Nemohu říci, že by to bylo pravidlem, ale když je zapotřebí, tak pracuji patnáct šestnáct hodin, pak už mi únava víc nedovolí. Průměrně dělám deset dvanáct hodin a v neděli zmirním – to jdu k počítači a dvě tři hodinky něco píšu nebo vymyslím melodii, ale to je spíš zábava, to ani neberu jako práci.“

■ Kdy pak odpočíváte a nabíráte energii?

„Tím, že spím. Když jsem hodně vyčerpaný přes den, jdu si po obědě lehnout. Stačí mi pětadvacet minut, to je dávka, kterou mám už přesně vytipo-
vanou a která funguje. Pak jsem zase svěží a můžu to nastavit

do noci, přijdu z divadla a někdy pracuji. Dříve jsem automaticky šel k počítači nebo psacímu stroji a pracoval i po představení, ale teď si raději pustím nějaký film. Když je však zapotřebí, je třeba před premiérou nebo mám odevzdat novou hru, tak pracuji i po představení do jedné hodiny v noci. A důležité je nikdy se nenechat ničím otrávit – potom vám jde všechno.“

■ Kolik jste při tomhle tempu věnoval času manželce a výchově syna?

„Tam cítím svůj velký hřích. Věnoval jsem se jim málo. Se synem Kubou jsme si jednou vyrazili na výlet do Svatého Jana pod Skalou, vylezli jsme na skálu, jedli buřty a dívali se dolů. A dodnes, když se sejdem, tak říkám: ‚Pamatujes si, jak jsme byli tenkrát na výletě?‘ Už si z toho děláme srandu, poněvadž to byl jediný takový podnik. Naše vztahy ale byly vždycky dobré, bydlí o patro níž. Vidáme se, když se potkáme na schodech, a jednou za měsíc až šest neděl se navštěvujeme. Občas pro mě pracuje – dělá počítačovou grafiku, a tak nám udělal program pro divadlo nebo obaly na DVD a CD.“

■ Takže je stejně jako vy před lety grafik?

„Ano, jenže já to všechno dělal štětečkem a on to dělá na počítači.“

■ Kolik máte vnučat?

„Dva kluky – Vítka a Adama. Adam chodí do školy a Vítka má sedmnáct.“

Když je třeba, pracuji i šestnáct hodin denně.

■ Zdědili po dědečkovi umělecké ambice a talent?

„Nevím, myslím, že Adam tihne více divadlu,

ale je příliš malý, než aby se to ukázalo. Vítka je spíše takový praktický a přemýšlivý. Každý je trošičku jiný a sám jsem zvědav, co se z nich vyklubá.“

■ Skoro celý život jste prožil v divadle a mezi umělci, obě vaše ženy ovšem neměly s herectvím a zpěvem nic společného. Vy jste nikdy nechtěl mít doma umělkyni?

„Moje první žena byla výtvarnice, dělala gobelíny a měla řadu výstav. Dělala třeba oponu pro Stockholm a takové velké textilní zakázky. Kromě toho dělala jeden čas všechny výpravy pro divadlo Semafor a zpočátku i propagaci, takže měla ke kumštu velice blízko. Výtvarně byla velmi kreativní, o čemž svědčí už jen počet jejích výstav.“

❑ Se svou druhou ženou jste se před pár měsíci rozvedl. Opravdu to bylo proto, že jste jí nemohl dopřát dítě, po kterém toužila?

„Na dítě už nemám věk, tak jsem jí dal volnost. Myslím, že se nehodí, aby můj padesátiletý synek měl ještě sourozence. Rozešli jsme se jako přátelé.“

❑ Prožil jste nějakou lovestory s některou z hvězd Semaforu, nebo jste se řídil rčením: »Co je v domě, není pro mě«?

„Prosím vás, už to zachází trošičku do bulváru... Jak nenávidím oslavy, tak to je tím, že si strašně nerad nechávám sahat do soukromí, jsem na to trošičku alergický. Pojďme tyhle věci přeskochit.“

Strašně nerad si nechávám sahat do soukromí.

❑ Dobře. Váš mladší bratr Ondřej je stejně multitalentovaný jako vy, přitom jste spolu nikdy moc nespolečně pracovali. Jaký s ním máte vztah?

„Před dvěma lety vyšla kniha, kterou jsme spolu napsali o Janu Werichovi a vydáváme v ní svědectví o tom, jak jsme si s Janem Werichem povídali, co jsme prožívali. Ondřej k němu také chodíval. On je takový pátáček. Vyhledal takových informací třeba o zahraničních filmech, které Jan Werich natočil, o čemž u nás prakticky nikdo neví, a on z nich má i fotografie a příhody. Je to knížka pro lidi, kteří mají rádi Jana Wericha. Dozví se v ní věci, které zatím ještě nikde nebyly zveřejněny.“

❑ Máte mezi sebou větší věkový rozdíl. Kdy jste k sobě našli společnou cestu?

„Samozřejmě že když mi bylo čtrnáct let a jemu čtrnáct dní, tak jsme si moc nepovídali. Když mi bylo osmnáct a jemu čtyři, tak také ne. Ale pak se to v takových pětácti, když jemu bylo jedenadvacet, změnilo. To už byl hotový člověk, už jsme si začali rozumět a on šel svou cestou, hlavně po historii. Jednak miluje komiky, ale i filmy pro pamětníky, a tak tam objevil spoustu zajímavých věcí. Přes film si například dopisuje i s Brigitte Bardot a byl v tomhle velice aktivní. Já jsem si zase šel po své linii a občas jsme třeba spolu vystoupili v televizním pořadu.“

❑ Nežárilil někdy na vás a nenesl těžce to, že

byl vždycky ve vašem stínu?

„Musím říct, že jsem nikdy neměl pocit, že by žárlil. On si ve svém oboru vydobyl velice dobré postavení, takže ani nemá důvod. Mám jeho knihy a už se mi nevejdou do regálu, který jsem jim vyhradil, a musím hledat jiné možnosti, kam je dát, protože je velice plodný. Každý rok mu vyjdou dvě tři knihy.“

■ Miroslav GRACLÍK

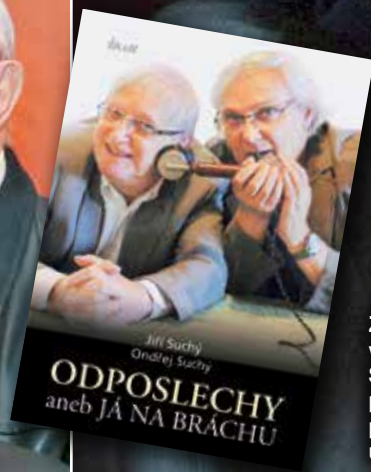
Josef Dvořák:

Už se to nezmění

Se svým bývalým divadelním principálem se Josef Dvořák (71) neviděl už pěknou řádku let a ani dnes si není jistý, že by si měli co říci. Jaký je vlastně vztah velkých divadelníků? „Vlastně žádný. My jsme se neviděli už přes dvacet let potom, co jsme se rozešli v divadle,“ vysvětlil magazínu SEDMIČKA Dvořák. A mimo jiné také vysvětlil, proč se neúčastnil oslav padesátého výročí divadla Semafor. „Když mi dali vyhazov z divadla, tak nebyl důvod, abych tam šel slavit padesátiny,“ obhajuje se Dvořák, který zároveň dodává, že současný antipatický status quo se jen těžko podaří změnit. „Myslím, že se to nezmění a on o to ani nikdo neusiluje. Už je to pryč a zavál to prach,“ uzavřel Dvořák a je jasné, že nenávisť, kterou k Suchému cítí, už asi nikdy nezmizí. ■ nek

S bratrem Ondřejem napsali společnou knihu.

Že by přestal veřejně vystupovat, si Jiří Suchý nedovede představit, ale zároveň přiznává, že by se s tím uměl smířit.